

49

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА И ЕНЕРГИЙНИ РЕСУРСИ

София 1040
Ул. Триадица 8

Телефон: 54 909
Факс: 980 76 30

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бх. № 8/К-9.8/2001
Дата 14.06.2001

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

Относно: Конституционно дело №8/2001г.

Уважаеми дами и господа конституционни съдии,

С определение от 05.04.2001 г. горепосоченото конституционно дело е допуснато до разглеждане по същество и председателят на Държавната агенция по енергетика и енергийни ресурси (ДАЕЕР) е конституиран като заинтересована страна.

След запознаване с постъпилото искане от Общински съвет, гр. Своге, за решаване на спор за компетентност за управление и разпореждане с имотите по чл. 2, ал. 1, т. т. 7 и 9 и ал. 2, т. 2 от Закона за общинската собственост и с приложените по делото писмени доказателства, изразявам следното становище:

Предметът на конституционното дело е решаването на спор за компетентност между органи на местно самоуправление и централни изпълнителни органи за обекти, за които се твърди, че са общинска собственост. За съществуването на такъв спор е необходимо по отношение на изброените обекти да има "препокриване /застъпване/ на компетентности, т.е. ситуация, в която правомощията на органите на местно самоуправление се конкурират с тези на централните изпълнителни органи" (определение № 4/14.10.99г. на Конституционния съд (КС) по конст. дело № 13/1999г.). В случай, че съществува такова "препокриване /застъпване/", с решението си КС следва да отграничи и конкретно да обособи функциите на едните и на другите органи.

Компетентността, за която е повдигнат спор, по правното си естество е компетентност за упражняване на правомощията управление и разпореждане, като съставни правомощия на сложното материално субективно право на собственост.

Компетентността във връзка с упражняване правото на собственост на едноличните търговски дружества от системата на енергетиката с едноличен собственик на капитала – държавата, принадлежи на органите на търговското дружество, определени съгласно Търговския закон (ТЗ), Закона за енергетиката и енергийната ефективност (ЗЕЕЕ) и Правилника за реда за упражняване правата на собственост на държавата в предприятията, приет с ПМС №7/1994г.

Съгласно чл. 219, ал. 2 във връзка с чл. 221, т. 2 от Търговския закон в еднолично акционерно дружество едноличният собственик на капитала - държавата, решава въпросите от компетентността на Общото събрание, включително увеличаването и намаляването на капитала.

По смисъла на чл. 4, т. 13 от Закона за енергетиката и енергийната ефективност, председателят на ДАЕЕР упражнява правата на държавата като собственик на дялове или акции в търговски дружества от енергетиката. **Когато действа като орган, упражняващ правата на едноличния собственик на капитала в едноличното търговско дружество, председателят на ДАЕЕР не действа в качеството си на орган на държавна власт, а в качеството си на орган на юридическото лице, еднолично търговско дружество. Именно в това си качество той решава въпросите от компетентността на Общото събрание.**

Оттук следва, че председателят на ДАЕЕР съвместява едновременно две качества - орган на централна изпълнителна власт и орган, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала в едноличните търговски дружества от енергетиката.

Предвид горното не може да се приеме тезата, че е налице “препокриване” на компетенции между централен изпълнителен орган и орган на местното самоуправление по отношение на разпореждането с имоти, собствеността върху които би била предмет на спор между едноличното търговско дружество и общината.

Решаването на спорове между дружеството и общината, свързани с определянето на титуляра на правото на собственост, изисква систематично тълкуване на разпоредбите на Закона за държавната собственост (ЗДС), Закона за общинската собственост (ЗОС), Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия (ЗПДОП), и Закона за енергетиката и енергийната ефективност (ЗЕЕЕ).

Съгласно чл. 149 от Конституцията на Република България тълкуването на законови разпоредби не е в компетентността на Конституционния съд и не може да бъде предмет на конституционно дело. Доколкото решаването на спор за конкретно материално субективно право подлежи на разглеждане и решаване по общия исков ред, определен в Гражданско-процесуалния кодекс, считам, че е недопустимо по пътя на конституционния процес да се търси гражданско-правна защита по имуществен спор.

Предвид горното и на основание чл. 25, ал. 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд, считам, че **не е налице спор за компетентност между органите на местно самоуправление и централните изпълнителни органи, поради което искането е без основание и следва да бъде отклонено като недопустимо.**

Доколкото поставените в искането въпроси по тълкуването на Закона за общинската собственост са квалифицирани в определението на КС от 05.04.2001г. като мотивировка, в становището ще се разгледат и правомощията на председателя на ДАЕЕР в конкретния случай по отношение на обектите на енергийната система и земята, върху която те са изградени на територията на община Своге.

С писмо вх. № 53-00-34/01.10.1999 г. Електроснабдителен технически район София е поискал от община Своге да издаде актове за държавна собственост на земя и сгради за трафопостове, изградени, стопанисвани и записани в баланса на "НЕК" ЕАД.

Електроснабдителен технически район София, е технически обособена единица в. "НЕК" ЕАД, предприятие "Електроснабдяване-София-окръг"-гр. София. Последното е търговско предприятие в структурата на "НЕК" ЕАД, съгласно приложение №1 към действащия през 1999г. Правилник за устройство и дейност на "НЕК" ЕАД.

Като стопанска единица на дружеството, предприятие "Електроснабдяване-София-окръг"-гр. София, няма статут на юридическо лице и имуществото, собственост на дружеството, може да му се предоставя с решение на Съвета на директорите за осъществяване на определения предмет на дейност./ чл. 20 от Правилника за устройство и дейност на "НЕК"-ЕАД/.

Със заповед №137/27.03.1997г. на министъра на енергетиката и енергийните ресурси, издадена на основание :& 34 от ЗИД на ЗППДОП /доп. ДВ. бр. 45/1996г/, чл. 221, т. 2, във връзка с чл. 192, ал. 1 от Търговския закон, чл. 15, т. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1 от Правилника за реда за упражняване правата на собственост на държавата в предприятията, приет с ПМС №7/1994г., капиталът на "НЕК" ЕАД е увеличен със стойността на правото на собственост върху земя с площ от 270 401 кв.м., ползвана от "НЕК" ЕАД - предприятие "Електроснабдяване-София-окръг"-гр София.

Въз основа на тази заповед, имотите е следвало да се актуват като държавни по реда на чл. 148 от Правилника за прилагане на държавната собственост, като направените промени се отразят в счетоводния баланс на предприятие "Електроснабдяване-София-окръг"-гр. София.

Със заповед № ДВ-143-А/24.04.2000г. на председателя на ДАЕЕР "НЕК" ЕАД е преобразувано чрез отделяне на ново еднолично акционерно дружество - "Електроразпределение-София-област" ЕАД.

С протокол №2/28.04.2000г. от заседание на Съвета на директорите на "Електроразпределение-София-област" ЕАД се взема решение на територията

на дружеството да бъдат обособени четири района, един от които е район София-област, покриващ територията на община Своге.

Новообразуваното дружество е правопреемник на съответната част от активите и пасивите по баланса на "НЕК" ЕАД, включително на имуществото, записано по баланса на предприятие "Електроснабдяване София окръг"-гр. София.

Видно от инвентарните описи на "Електроразпределение-София-област" ЕАД към 31.05.2001г., сградите на трафопостовите, тяхното оборудване, мрежите високо, ниско и средно напрежение, както и електрическите проводни на територията на община Своге. се водят по баланса на дружеството, като заприходяването на активите е станало през 1992г.

От така изложената фактическа обстановка е видно, че мрежите, и съоръженията на енергийната система, разположени на територията на община Своге, са включени в дълготрайните материални активи на "Електроразпределение-София-област" ЕАД, като правопреемник на НЕК-ЕАД.

Съгласно §7, ал. 2 във връзка с §7, ал. 1, т. 7 от Закона за местното самоуправление и местната администрация/обн. ДВ, бр. 77/1991г./ не преминават в собственост на общината мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на енергийната система, обслужващи само територията на съответната община, които са включени в капитала, уставния фонд или се водят по баланса на търговско дружество, фирма и предприятие с държавно имущество. С включването им в капитала, уставния фонд или баланса на търговско дружество, фирма и предприятие с държавно имущество, тези мрежи и съоръжения ех lege стават собственост на дружеството като самостоятелно юридическо лице.

В същия смисъл е и разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 7 преди изменението ѝ през 1999 г., съгласно която не са общинска собственост мрежите и съоръженията от техническата инфраструктура на енергийната система, които са включени в имуществото на търговски дружества.

С влизането в сила на измененията в чл. 2, ал. 1, т. т. 7 и 9, ал. 2, т. 2 от Закона за общинската собственост/ДВ, бр. 96/1999г./ не се отменя с обратна сила действието на §7, ал. 2 във връзка с §7, ал. 1, т. 7 от Закона за местното самоуправление и местната администрация/обн. ДВ, бр. 77/1991г./ и не се променя титулярът на правото на собственост. В преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗОС също не е изрично предвидено обратно действие на цитираните разпоредби.

С измененията в чл. 2, ал. 1, т. т. 7 и 9, ал. 2, т. 2 от Закона за общинската собственост изрично се изключват мрежите и съоръженията от техническата инфраструктура на енергийната система от обхвата на обектите - общинска собственост.

Съгласно чл. 68, ал. 2 от ЗЕЕЕ електроенергийната система обхваща електроцентралите, преносната мрежа, отделните разпределителни мрежи и

електрическите уредби на потребителите. В ал. 3 на същия член е предвидено, че всяка от разпределителните мрежи е разположена на територия, определена с лицензия за разпределение на електрическа енергия.

Лицензия за разпределение на територията на община Своге е издадена на "Електроразпределение-София-област" ЕАД. Видно от фактическата обстановка, дружеството е собственик на енергийните обекти, чрез които осъществява лицензионната си дейност в съответствие с изискванията на чл. 58, ал. 1 от ЗЕЕЕ.

С оглед на гореизложеното и предвид специалните разпоредби на ЗЕЕЕ, считам, че с измененията на чл. 2, ал. 1, т. т. 7 и 9, ал. 2, т. 2 от Закона за общинската собственост, мрежите и съоръженията от техническата инфраструктура на енергийната система, които са собственост на електроразпределителното дружество, не могат и не следва да се считат за собственост на общината. Енергийните обекти на територията на община Своге са част от електроразпределителната мрежа по смисъла на §1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗЕЕЕ, поради което не възниква задължение за председателя на ДАЕЕР да намали капитала на "Електроразпределение-София-област" ЕАД със стойността на посочените обекти.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ИВАН ШИЛЯНКИ

